

ਟੁਹੈ ਤਾ

ਦੇਸ਼ਯਯ ਪਰਮਾਰ . ਰਵਿਸ਼ੰਕਰ ਪੰਡਿਤ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાખિત વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૫૭૬૦

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ

~~દુર્ગા~~

૮૬૧૩૧

વિષય

૮ - ૧૪

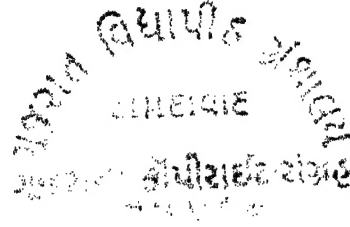
કૌટીલ્ય

દેશજીવ પરમારનાં બાલકાવ્યો

આવૃત્તિ પહેલી

ક્રાંતિ ૧૯૮૭

કાવ્યોનો ક્રમ

૧ પ્રાર્થના	૮ પતંગીઆં
૨ આકાશી તારા	૯ ગણપતિ બાપા
૩ ચાલો ચાલોને	૧૦ વાનર ગીત
૪ કાગનું કરાઉં	૧૧ દેશધ્વજ
૫ દેડકાં કરાઉં	૧૨ તકલી
૬ કેદી પોપટ	૧૩ સખરસ
૭ બુદ્ધ બુદ્ધબુદ્ધ	૧૪ શબ્દ-રમ્મત

પાંચ આના

હો વિભુ મુજ મસ્તકે
ને હો વિભુ મુજ વંદને.
હો વિભુ મુજ લોચને
વર્યસુ વહો રસદર્શને.

હો વિભુ મુજ આંનને
પળપળ રમો મુજ પ્રાર્થને.
હો વિભુ મુજ માનસે
પ્રિયતમ, રહો ચિરચિન્તને.

હો વિભુ મુજ હૃદયે
અમૃત ઝરો મસ મંથને.
હો વિભુ મુજ મૃત્યુએ
ને હો વિભુ મુજ જીવને.

આ કા શી તા રા

આકાશી તારા ઓ આકાશી તારા !
આનંદ-ઓવારા ઓ આકાશી તારા !

દુનિયા હૃદયોને દે થાક કે અકારા;
સંધ્યાતણા ગીતે પા શાન્તિની ધારા:

આકાશી તારા ઓ આકાશી તારા !
સાથે ને ન્યારા ઓ આકાશી તારા !

માંડીમાંડી મીઠ મને હસવે તું પ્યારા !
પ્રાણુતણાં પૂર ભરે ચેતનચમકારા.

આકાશી તારા ઓ આકાશી તારા !
થા વીરા મારા ઓ આકાશી તારા !

ચાલો ચાલો ને

ચાલો ચાલોને છોકરાં રમવાને;
વન વાડી ખગીચો ભમવાને.

લાલ પીળાં પતંગીઆં ભડે છે;
આજ આપણાં ય હૃદયાં ફૂટે છે.

ફૂલ આછો આછો સુગંધ ઢાળે;
મન ઘેલાં બને આનંદછાળે.

ચાલો ચાલોને છોકરાં રમવાને;
વન વાડી ખગીચો ભમવાને.

કા ગ નું ક રા ઉં

સુણુને સજ્જન ! આ કરાઉં . . કરાઉં,
કેવું મધુરં કરં હું કરાઉં !
કા . . કા કે કાગકાગ
કાહું ઘણાક રાગ
મને પિયારં ગીત કરાઉં . . કરાઉં:
સુણુને સજ્જન ! આ કરાઉં . . કરાઉં.

સુણુને સજ્જન ! આ કરાઉં . . કરાઉં,
કેવું મધુરં કરં હું કરાઉં !
મીની મિયાઉં કરે
દેડક ડરાઉં કરે
મારે ગભીરં ગીત કરાઉં . . કરાઉં:
સુણુને સજ્જન ! આ કરાઉં . . કરાઉં.

દેડક ડરાઉં ભાઈ! દેડક ડરાઉં,
ખાઈખાઈચિયે ખૂણે ભરાઈ!

પાણીતણાં પૂર ભળે
કૂદકાઓનાં શૂર ચઢે
આવે ને અવાજ—ચૂપ પાછો સંતાઈ:
દેડક ડરાઉં ભાઈ! દેડક ડરાઉં.

મેઘ તો વળડે વાનં
ઝાડપાન થાય તાનં
ફ્રાં.. ફ્રાં ફ્રાઉં ફ્રાઉં માડું ગીત ગાઉં:
દેડક ડરાઉં ભાઈ! દેડક ડરાઉં.

આવને ઓ પંખીઓ
આવને હો માનવીઓ
ભેળાં મળીને સહુ કરીએ ફ્રાઉં ફ્રાઉં:
દેડક ડરાઉં ભાઈ! દેડક ડરાઉં.

બુદ્ધ બુલ બુલ

બાગે બે ! બુદ્ધ બુલબુલ,
જગનાં ગાતું ગીત મંજુલ.

ગાન કરે સુંદર દિનરાત,
તોય જરા નવ લાગે થાક.

કરતું ઈશ્વરનાં ગુણગાન,
કરાવતું સહુને રસપાન.

બાલે : 'મુજ કાજે આ જગત,
'ને તેનો હું સુંદર ભક્ત.'

અંધારે ઉજ્જડ કો બેઠ,
તરુડાળે ત્યાં પોપટ એક.

છે એની પીંખાયલ પાંખ,
શોકે ઝૂરી રહ્યો દિનરાત.

એકલરો એ કરે રુદન,
નિઃશ્વાસે બાળે દિપવન.

રામ રામ એ બોલે બોલ,
ખૂબ ઉછાળે અંતરછાળ.

જંગલમાં એનું ના કોઈ,
ઘડીબઘડી શું રહેશે રોઈ!

પણ ઈશ્વરનો આવી દૂત,
નિશ્ચયે લેશે એની સૂઘ.

વનપંખી મન ધરજે આશ,
અજવાળે ઊડશે આકાશ.

પ તં ગી યાં

પતંગીયાં, વનવન ભમતાં પતંગીયાં:
મનમન ગમતાં પતંગીયાં.

તમે ફરફર ઊડતાં ફૂલડાં છે
તમે પરીઓનાં બાળકડાં છે
પતંગીયાં, નીરખી નાસો પતંગીયાં:
અડકી કૂદો પતંગીયાં.

કોઈ લાલ પીળાં વાદળીયાં છે
કોઈ શ્યામ ભૂરાં પોપટીયાં છે
પતંગીયાં, રંગબેરંગી પતંગીયાં:
ચંચળ પંખી પતંગીયાં.

તમે તારલિયાની આંખ સમાં
તમે તિમિર તજ જ પ્રભાત ભમ્યાં
પતંગીયાં, રમણીય રૂપી પતંગીયાં:
સુંદર જીવી પતંગીયાં.

તમ પાંખની જ્યોત અખંડ ઝગે
તમ અંતર આંખ ચક્રોર રમે
પતંગીયાં, ક્ષણભર આવો પતંગીયાં:
ધરધર આવો પતંગીયાં.

ગણપતિ આપા

આપા ભોળિયા હો લાલ.

આપા હળવે હળવે હાલે;

આપા લાંબી સૂંઢ હલાવે:

આપા ભોળિયા હો લાલ.

આપા સો મણુ લાડુ આયે;

આપા તોય કદિ ન ધરાયે:

આપા ભોળિયા હો લાલ.

આપા બની ગયા દુંદાળા;

આપા બેઠા રહે રઢિયાળા:

આપા ભોળિયા હો લાલ.

આપા ઉંદરના ચસવારા;

આપા દુઃખદળદરનાતારા:

આપા ભોળિયા હો લાલ.

વા ન ર ગી ત

આવી શ્રીરામ સેના, બોલો શ્રીરામજી;
રાવણના ભાર શા, બોલો શ્રીરામજી.

માતાના દૂત છે, બોલો શ્રીરામજી;
ભારતના પૂત છે, બોલો શ્રીરામજી.

દેશબળ હાથમાં, બોલો શ્રીરામજી;
રામનામ સાથમાં, બોલો શ્રીરામજી.

વીરા બજરંગના, બોલો શ્રીરામજી;
લંકાના જંગમાં, બોલો શ્રીરામજી.

દરિયે છલંગ દેવા, બોલો શ્રીરામજી;
રમ્મતનો રંગ લ્યો, બોલો શ્રીરામજી.

જલિમનો ક્ષય થાય, બોલો શ્રીરામજી;
વાનરનો જય ગાય, બોલો શ્રીરામજી.

ધરીએ સૌ બાળ અમે દેશધન હાથમાં.

ધન ધરીને અમે મળ કરીશું,
ગુલામગીરીને રજા દઈશું;
શેરી ને પોળ વિશે ફરીએ સૌ સાથમાં:
રમીએ સૌ બાળ લઈ દેશધન હાથમાં.

દેશની ધન એ તો ધર્મધન છે,
ધન નમે એ તો આપણુ લન છે;
રાખીશું આણુનમી રોજ એને બાથમાં:
નમીએ સૌ બાળ લઈ દેશધન હાથમાં.

લીલો ને લાલ શ્વેત એવા ત્રિરંગની,
ફરફરશે રાતદિન માંડેલા જંગની;
સાતે સાગર ફરી ફરકે આકાશમાં:
ધરીએ સૌ બાળ અમે દેશધન હાથમાં.

તકલી

તકલી ત્રમત્રમ ફુદડી કરે:
રૂ-પૂણીનું સૂતર કરે.

તકલી કાઢે તાર અખંડ:
થાક ચડે ના અંમે અંગ.

તકલી ધરકન્યાને હાથ:
તકલી વનગોવાળી સાથ.

તકલી પળમાં આળસ હરે:
અમને મુંદર શાન્ત કરે.

તકલી નાજુક નાની આમ:
જગમાં કરતી મોઢું કામ.

રૂ જ્યમજ્યમ ઝાઝું કેતાય:
દેશ અમારો છુટો થાય.

સ્વરાજને વા'ણે સખરસ લીધું.

મારી માતાએ મને સખરસ દીધું;
જાણે સમદરનું અમરત પીધું:
સ્વરાજને વા'ણે ૦

મારા બાપુજીનું સખરસ મીઠું;
એવું જગતમાં કાંઈ નવ દીધું:
સ્વરાજને વા'ણે ૦

અંગેઅંગે તે કંઈ સખરસ સોહ્યું;
સખરસમાં મારું તનમન મોહ્યું:
સ્વરાજને વા'ણે ૦

રાજ ને રંકને સખરસ સરખું;
સખરસના સ્વાદે હું બહુ હરખું:
સ્વરાજને વા'ણે ૦

ફાંફાં ન મારો
— કદિ પાપ લાગે.

આંસુ ન પાડો
— કદિ દુઃખ લાગે.

ઝાકાં ન ખાશો
— કદિ ભૂખ લાગે.

સાલ ૨૦૧૨
સિદ્ધિલેખ
જાન્યુઆરી ૨૦૧૨

૯. દહોડા પહેલાંની

એ જ લેખક-ચિત્રકારની સંયુક્ત

ખાળદુનિયાની બહુરંગી ચિત્તાકર્ષક ચિત્રપે

કિંમત ૦-૧૦-૦

ગિબુભાઈ એને વિષે કહે છે: 'ખાળકો હોંશેહોંશે વાંચ

